

NOTAT

25. januar 2019

DANSKERE BEKYMRER SIG MERE OG MERE OVER BREXIT

Kontakt:

Seniorforsker, Maja Kluger Dionigi

+45 30 59 55 87

mkr@thinkeuropa.dk

RESUME Et flertal af danskerne ser Brexit som et dårligt valg for Storbritannien, og andelen er vokset ni procentpoint siden maj 2018. Det viser en ny repræsentativ måling gennemført af YouGov for Tænk tanken EUROPA. Det tyder på, at danskerne er blevet mere opmærksomme på de negative konsekvenser ved Brexit og kan være en følge af, at regeringen og flere erhvervsorganisationer har bedt virksomheder og borgere om at ruste sig til et no deal-scenarie.

Danskernes syn på Brexit afhænger i høj grad af deres eget syn på det danske EU-medlemskab. Tilhængerne af EU ser overvejende negativt på Brexit. Blandt Dansk Folkepartis vælgere er det mindre end én tredjedel, der ser Brexit som noget negativt, mens det hos Enhedslisten vælgere er hele 55 pct.

En lang række demografiske og holdningsmæssige faktorer spiller også ind. Der er større sandsynlighed for at opfatte Brexit som noget skidt, når man er ældre, har en længerevarende uddannelse og hører til blandt højindkomstgrupperne. Spørger man til, hvilke følelser Brexit vækker hos danskerne, er det især "bekymring".

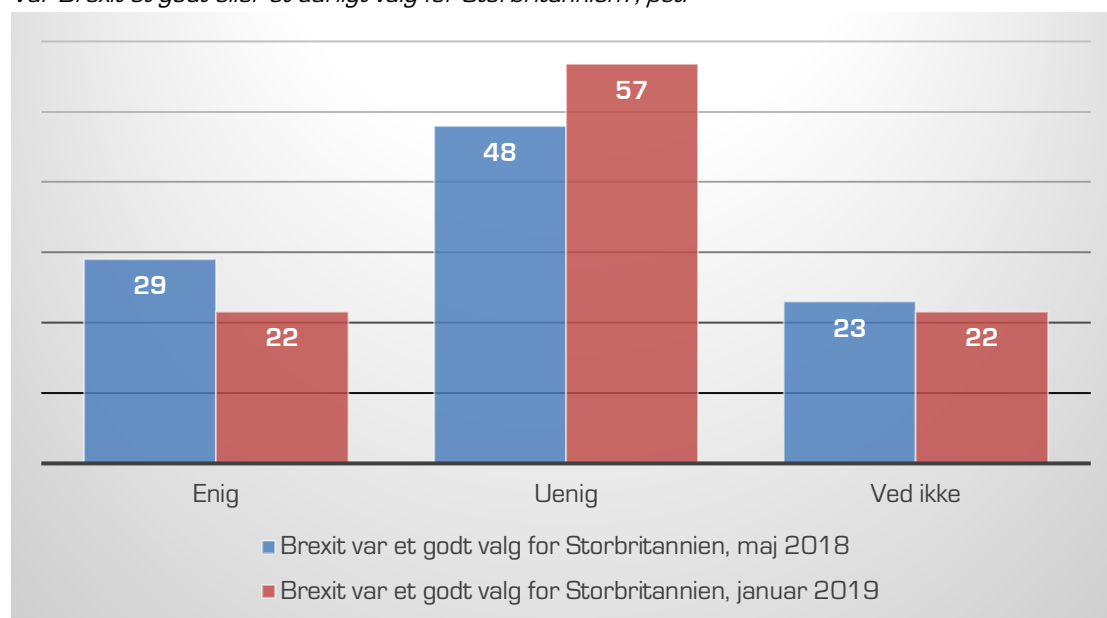
HOVEDKONKLUSIONER:

- 57 pct. af danskerne mener i dag, at Brexit var et dårligt valg for Storbritannien. Det er 9 procentpoint flere end i maj 2018.
- Danskernes syn på Brexit flugter med deres egen opbakning til EU-medlemskabet: 92 pct. af EU-tilhængerne mener, at Brexit var et dårligt valg for Storbritannien, mens 75 pct. af EU-modstanderne ser det som godt.
- Bekymring er den mest udprægede følelse, som Brexit vækker i danskerne. 44 pct. angiver "bekymring" over Brexit, mens "vrede", "tilfredshed" og "begejstring" alle tegner sig for 10 pct. 6 pct. er "ligeglade".
- Der er en signifikant sammenhæng mellem alder, uddannelse og indkomst og danskernes syn på Brexit. Man er mere tilbøjelig til at se negativt og bekymret på Brexit, jo ældre man er, og jo højere uddannelse og indkomst man har.
- Dem, der godt kan lide at omgive sig af en bred vifte af kulturer og ideer, har større tendens til at opfatte Brexit som noget negativt.

To YouGov-målinger gennemført i maj 2018 og januar 2019 på vegne af Tænketanken EUROPA viser, at danskernes syn på Brexit har ændret sig. 57 pct. mener ifølge den seneste måling, at Brexit var et dårligt valg for Storbritannien, mod kun 48 pct. i maj sidste år. Stigningen er sket i en periode, hvor der i de danske medier har været større opmærksomhed på omkostningerne ved et *no deal*-scenarie, dvs. en situation, hvor Storbritannien træder ud af EU uden en aftale. De seneste måneder har den danske regering og erhvervsorganisationer anbefalet virksomheder at forberede sig på dette.¹ Meget tyder på, at danskerne er blevet mere opmærksomme på de negative konsekvenser ved Brexit.

Figur 1: Flere danskere synes, at Brexit var et dårligt valg

Var Brexit et godt eller et dårligt valg for Storbritannien?, pct.

Note: N=2.028 i 2019 og N=1.003 i 2018. **Kilde:** YouGov for Tænketanken EUROPA, 3.-6. januar 2019 samt maj 2018.

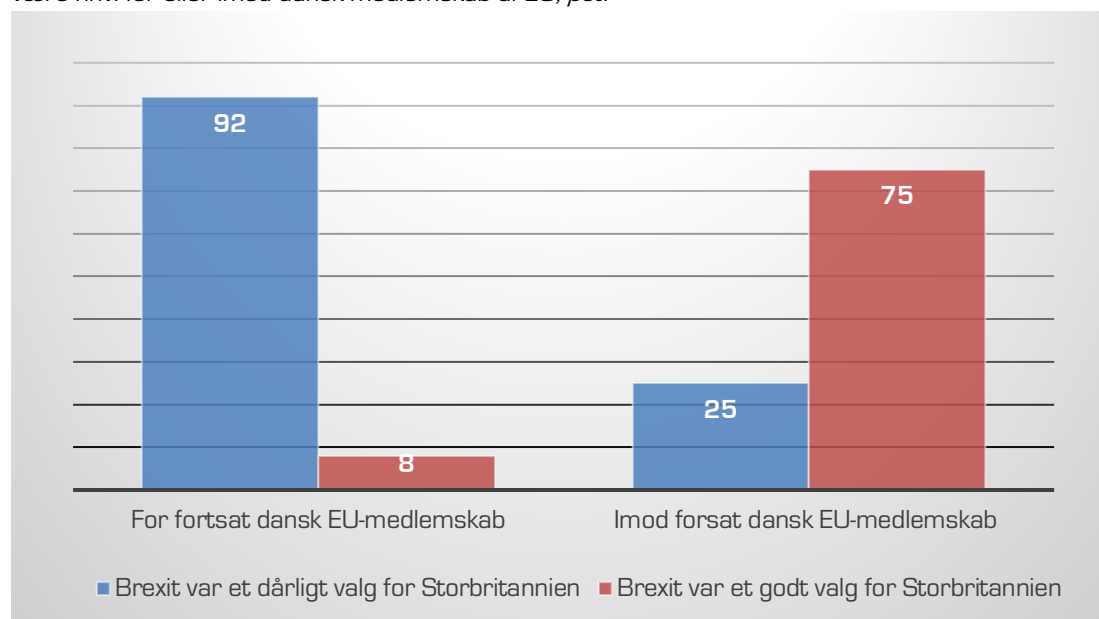
Tænketanken EUROPA's nye måling viser, at dem, der ser Brexit som noget negativt, definerer sig selv som moderat venstreorienteret (61 pct.), venstreorienteret (57 pct.), midtsøgende (56 pct.) og moderat højreorienteret (54 pct.), når de bliver bedt om at placere sig selv på en traditionel politisk højre-venstre skala. Det er kun 36 pct. af dem, som definerer sig som højreorienteret, der ser Brexit som noget negativt for Storbritannien. 30 pct. af Dansk Folkepartis vælgere ser Brexit som noget negativt. Det samme gør sig gældende for 55 pct. af Enhedslistens vælgere på trods, af at Enhedslisten officielt har bifaldet Brexit.² Danskernes holdning

¹ Sådan kan virksomheder ruste sig til et no deal Brexit, notat, Tænketanken EUROPA, 9. november 2018, <http://thinkeuropa.dk/oekonomi/saadan-kan-virksomheder-ruste-sig-til-no-deal-brexit>.

² Hvad mener Enhedslisten om Brexit?, Enhedslistens hjemmeside, <https://org.enhedslisten.dk/79954164>.

flugter desuden med deres egen opbakning til Danmarks EU-medlemskab. 92 pct. af EU-tilhængerne mener, at Brexit var et dårligt valg for Storbritannien, mens 75 pct. af EU-modstanderne synes, at Brexit var et godt valg. *Se figur 2.*

Figur 2: Klar sammenhæng mellem holdning til dansk medlemskab af EU og Brexit
Var Brexit et godt eller et dårligt valg for Storbritannien? Svar blandt respondenter, der angiver at være hhv. for eller imod dansk medlemskab af EU, pct.

Note: N=1.373. **Kilde:** YouGov for Tænketanken EUROPA, 3.-6. januar 2019.

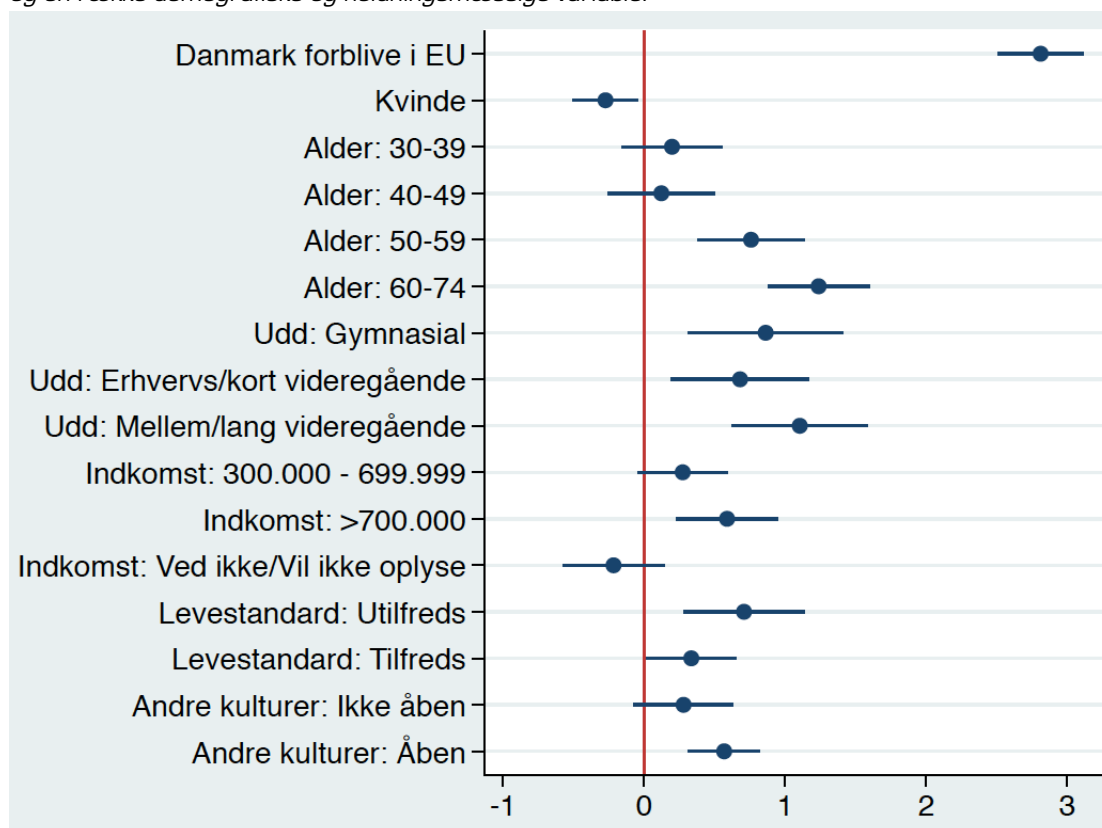
Sammenhængen mellem fortsat opbakning til Danmarks EU-medlemskab og synet på Brexit holder statistisk, når man kontrollerer for en lang række demografiske og holdningsmæssige faktorer.

Hvem ser Brexit som et dårligt valg for Storbritannien?

Figur 3 viser koefficienterne for en lineær sandsynlighedsmodel, hvor synet på Brexit er den afhængige variabel. Alle andre variable er kodet som dummy variable (med en værdi på enten 0 eller 1) for at gøre det nemmere at sammenligne. For at de enkelte variable er statistiske signifikante, må koefficienterne (de blå prikker) og de 95%-konfidensintervaller (de blå horisontale linjer) ikke falde på eller krydse den røde vertikale linje på 0-punktet på x-aksen. Jo højere en koefficient scorer på x-aksen (og er over 0), jo stærkere er sammenhængen mellem en variabel og dét at se Brexit som noget dårligt for Storbritannien. Omvendt, jo lavere en koefficient placerer sig (og falder under 0), jo svagere er sammenhængen, dvs. at man her ser Brexit som noget positivt for Storbritannien.

Figur 3: Hvem ser Brexit som et dårligt valg for Storbritannien?

Statistisk sammenhæng mellem respondenter, som ser Brexit som noget negativt for Storbritannien, og en række demografiske og holdningsmæssige variable.

Note: Referencekategorierne for de enkelte variable er: Køn (mænd + dem der har svaret hverken/eller og ved ikke på spørgsmålet om, Brexit var et godt valg for Storbritannien), uddannelse (grund-/folkeskole), indkomst (ved ikke + ønsker ikke at oplyse), tilfredshed med egen levestandard (hverken enig eller uenig + ved ikke + ikke relevant). N=2.028. **Kilde:** YouGov for Tænk tanken EU-ROPA, 3.-6. januar 2019.

Figuren viser, at kvinder i mindre grad end mænd ser Brexit som noget negativt for Storbritannien. Det er dog værd at bemærke, at referencekategorien (den vi sammenligner med) er mænd samt dem, der har svaret hverken/eller og ved ikke på spørgsmålet om, hvorvidt Brexit var et godt valg for Storbritannien. Flere kvinder end mænd har svaret hverken/eller og ved ikke. Fjerner man disse to kategorier og alene ser på dem, der har erklæret sig enten enige eller uenige i påstanden, er der større sandsynlighed for, at kvinder ser Brexit som noget negativt end mænd.

De andre demografiske variable viser, at danskerne i højere grad ser Brexit som noget negativt for Storbritannien, jo ældre de er, jo længere uddannelse de har, og jo højere indkomst de har. Det er interessant, at personer i alderen 60-74 i højere grad ser Brexit som noget negativt end de yngre, da det omvendte billede tegner sig, når man kigger på sammenhængen mellem alder og opbakning til forsat dansk

EU-medlemskab. Vi ved også, at det især var de ældre generationer i Storbritannien, der stemte for at forlade EU.

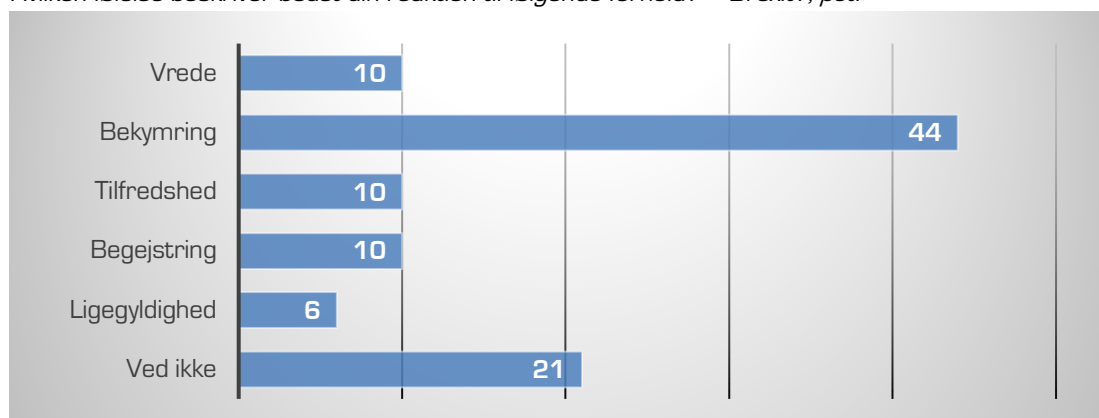
Ser vi nærmere på sammenhængen mellem synet på Brexit og en række holdningsmæssige variabler, ser danskerne i højere grad Brexit som noget negativt, når de opfatter sig selv som åbne over for en bred vifte af kulturer og ideer. Umiddelbart ser det ud til, at de, der er utilfredse med deres levestandard, er mere negativt indstillet over for Brexit end dem, der er tilfredse. Der er dog ikke signifikant forskel på de to grupper, da deres konfidensintervaller overlapper hinanden.

Hvilke følelser vækker Brexit hos danskerne?

Brexit vækker en række følelsesmæssige reaktioner hos danskerne. Figur 4 viser, at "bekymring" med 44 pct. er klart den mest udprægede følelse blandt de mulige. "Vrede", "tilfredshed" og "begejstring" tegner sig alle for 10 pct., mens 6 pct. angiver "ligegyldighed". 21 pct. svarer "ved ikke".

Figur 4: Brexit vækker især bekymring

Hvilken følelse beskriver bedst din reaktion til følgende forhold? – Brexit?, pct.

Note: N=2.028. Kilde: YouGov for Tænketanken EUROPA, 3.-6. januar 2019.

De fleste af dem, der svarer "ved ikke", er kvinder (28 pct. mod kun 13 pct. mænd), unge i alderen 18-29 (28 pct.) og 30-39 (27 pct.) og dem med grund/folkeskolen som deres højeste gennemførte uddannelse (40 pct.).

Bekymringen ved Brexit stiger med alderen, uddannelsesniveau og indkomst. Den er størst hos dem, der bakker op om dansk EU-medlemskab, placerer sig selv som moderat venstreorienteret eller midtsøgende, er tilfredse med deres levestandard og godt kan lide at omgive sig med en bred vifte af kulturer og ideer. Begejstringen og tilfredsheden ved Brexit er størst hos dem, der placerer sig selv som højreorienteret og ønsker, at Danmark skal forlade EU.